IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 24)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 25)**

z dnia 29 października 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 24)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 25)

29 października 2020 r.

Komisje: Gospodarki i Rozwoju oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Marka Kuchcińskiego (PiS)**, przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, zrealizowały następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Porozumienia o wygaśnięciu dwustronnych traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonego w Brukseli dnia 5 maja 2020 r. (druk nr 680).

W posiedzeniu udział wzięli: **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikiem, **Iwona Michałek** sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii oraz **Jarosław Duda, Elżbieta Kruk** – posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski, Katarzyna Gadecka, Artur Kucharski, Izabella Kulesza-Rozesłaniec, Ziemowit Uździcki** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Przemysław Sadłoń** – legislator z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych oraz Komisji Gospodarki i Rozwoju. W imieniu przewodniczącego Tchórzewskiego witam wszystkich państwa parlamentarzystów i zaproszonych gości. Szczególnie witam pana ministra Piotra Wawrzyka – sekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Chwilowo nie mamy połączenia z panią minister Iwoną Michałek – wiceminister rozwoju….

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Iwona Michałek:

Halo. Jestem, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dzień dobry, pani. Witam panią Iwonę Michałek – sekretarza stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii, która zdalnie uczestniczy w naszym posiedzeniu. Witam wszystkich państwa gości przybyłych na posiedzenie.

Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejm i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Zwracam uwagę państwa posłów na fakt, że została zmieniona aplikacja, która umożliwia zdalny udział w posiedzeniu Komisji. Nie korzystamy już z systemu Polycom. W poczcie elektronicznej wraz z zawiadomieniem o posiedzeniu otrzymali państwo aktualny link, który umożliwia logowanie w celu zdalnego zabierania głosu oraz adres e-mailowy, na który należy zgłaszać się w tym celu. System do głosowania pozostaje bez zmian. Posłowie – członkowie Komisji obecni na sali obrad Komisji głosują przy użyciu urządzenia do głosowania za pomocą legitymacji poselskiej. Posłowie biorący udział zdalnie głosują za pomocą iPadów.

Proszę państwa, dokonam w tej chwili sprawdzenia kworum. Proszę nacisnąć jakikolwiek przycisk, by potwierdzić swój udział w posiedzeniu Komisji. Dziękuję bardzo.

Sprawdzamy kworum. Jest 54 posłów obecnych na posiedzeniu Komisji, którzy potwierdzili swój udział, tak że mamy kworum.

Otrzymali państwo porządek dzienny – pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Porozumienia o wygaśnięciu dwustronnych traktatów inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, sporządzonego w Brukseli dnia 5 maja 2020 r. (druk nr 680).

Przystępujemy zatem do rozpatrzenia porządku dziennego. Projekt z druku nr 680 został skierowany do naszej komisji do pierwszego czytania przez marszałek Sejmu w dniu 16 października br. Przypominam, że zgodnie z art. 39 ust. 1 regulaminu Sejmu, pierwsze czytanie obejmuje: uzasadnienie projektu przez wnioskodawcę oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu, a także pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy. Wszyscy państwo otrzymali dokumenty, w tym opinię Biura Analiz Sejmowych do tego druku, przygotowaną przez pana prof. Cezarego Mika.

Proszę zatem przedstawiciela rządu pana ministra Piotra Wawrzyka o uzasadnienie projektu z druku nr 680. Następnie poproszę panią minister Iwonę Michałek. Proszę.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo. Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, z prawdziwą przyjemnością chciałbym rekomendować ratyfikację porozumienia w drodze ustawy. Dlaczego? To jest dokument, który jest następstwem tzw. orzeczenia Achmea Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 6 marca 2018 r. Chodzi o to, że Polska przed członkostwem w Unii Europejskiej zawierała umowy o wzajemnym wspieraniu inwestycji także z państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Rzecz w tym, że spory związane ze stosowaniem tych umów miały być rozwiązywane w drodze tzw. arbitrażu. Jakie są kolejne losu z tego rodzaju rozwiązaniami, to najlepiej pokazała tzw. sprawa Eureko.

Achmea to nie jest oczywiście sprawa, w której Polska była stroną, niemniej my jesteśmy beneficjentem tego wyroku. W tym wyroku Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej stwierdził, że tego rodzaju tzw. klauzule arbitrażowe przedłużające obowiązywanie umów dwustronnych o wspieraniu inwestycji są niezgodne z prawem Unii Europejskiej, bowiem rozstrzyganie sporów, także inwestycyjnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej należy do wyłącznej kompetencji Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

Po tym wyroku Polska rozpoczęła procesy wypowiadania albo rozwiązywania umów z poszczególnymi państwami członkowskimi Unii Europejskiej, z wyjątkiem Belgii i Luksemburga, gdzie ta umowa była wspólna dla tych państw. Procesy legislacyjne miały również miejsce na forum Komisji, bo za każdym razem była to droga również parlamentarna. Niemniej, niezależnie od naszych prac, Komisja Europejska podjęła po tym wyroku działania na rzecz uregulowania tej kwestii na poziomie unijnym, czego efektem jest właśnie rozpatrywane dzisiaj porozumienie, które stwierdza, że klauzule, o których wspominałem, kończą swoją ważność jako niezgodne z prawem unijnym. Porozumienie ratyfikowały 23 państwa członkowskie Unii Europejskiej.

Porozumienie dotyczy kwestii regulowanych w prawie polskim ustawą, dotyczy praw i wolności, dlatego wymaga przeprowadzenia procedury ratyfikacyjnej w drodze ustawy na podstawie art. 85 ust. 1 konstytucji. Stąd też wnoszę o przyjęcie tej ustawy. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Teraz poproszę panią minister Iwonę Michałek o uzupełnienie uzasadnienia projektu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii Iwona Michałek:

Szanowny panie przewodniczący, panie posłanki, panowie posłowie, szanowni państwo, ratyfikacja porozumienia kończy wieloletni proces rozwiązywania przez Polskę umów o wzajemnej ochronie inwestycji. Porozumienie wygasza umowy, które nie zostały rozwiązane przez Polskę na mocy porozumień dwustronnych oraz wygasza klauzule przedłużonego obowiązywania tych umów BIT, które zostały przez Polskę wypowiedziane.

W imieniu ministra rozwoju, pracy i technologii zwracam się, szanowni państwo posłowie, o przyjęcie tej ustawy. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję, pani minister.

Proszę państwa, do dyskusji mam dwa zgłoszenia państwa posłów, którzy zdalnie uczestniczą w posiedzeniu Komisji, ale chyba z natury rzeczy, zapytałbym najpierw czy ktoś z państwa posłów obecnych na sali chciałby zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń.

W takim razie poproszę o zabranie głosu pana posła Tadeusza Aziewicza. Przygotuje się pani poseł Marta Wcisło, również zdalnie uczestnicząca w posiedzeniu Komisji.

Poczekamy chwilę na połączenie. Nie mamy kontaktu z posłem Aziewiczem.

Czy pani poseł Marta Wcisło chciałaby teraz zabrać głos?

Proszę bardzo.

Poczekamy jeszcze chwilę. Państwo są zalogowani.

Poseł Marta Wcisło (KO):

Czy mnie widać i słychać?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Witamy panią poseł. Widzimy panią. Ale pani się nie rusza.

Poseł Marta Wcisło (KO):

Halo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Przez chwilę panią słyszeliśmy.

Czekamy na połączenie z panią poseł Martą Wcisło. Ale do głosu także zapisał się pan przewodniczący Krzysztof Tchórzewski. Oddaję mu głos.

Poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Chciałbym podkreślić, że sprawa tego porozumienia, jak i wszystkich skutków spraw wynikających ze wszystkich umów intra-EU BIT, które zapewniały inwestorom i ich inwestycjom w państwach, które zawarły porozumienia dwustronne, możliwość dochodzenia roszczeń arbitrażowych, dochodzenia swoich spraw, jeśli chodzi o poszczególne działania inwestycyjne.

Jednak te rzeczy zostały – jak pani minister podkreśliła – podważone w ramach rozstrzygnięć Unii Europejskiej, a następnie w ramach nawet spraw związanych z decyzją…, a także rozstrzygnięć Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Patrząc na to porozumienie – ono właściwie kończy problem związany z indywidualnym wypowiadaniem umów. Trzeba brać pod uwagę, że w tym momencie tym porozumieniem jednocześnie zakończone są i te umowy, które nie zostały jeszcze dwustronnie zakończone i wypowiedziane.

Dlatego też z punktu widzenia różnego typu działań inwestycyjnych w zakresie przepływu kapitału itd. to porozumienie jest niezwykle ważne. Dodatkowo też trzeba powiedzieć, że opinia prawna Biura Analiz Sejmowych jednoznacznie wskazuje, że ratyfikacja jest zasadna, zgodna z konstytucją i słuszna, jeśli chodzi o potrzeby polskiej gospodarki, więc z tego tytułu – w moim przekonaniu – nie ma żadnych wątpliwości co do przyjęcia ustawy ratyfikującej porozumienie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję panu przewodniczącemu.

Możemy połączyć się z panią poseł Martą Wcisło? Tak.

Bardzo proszę, pani poseł.

Czy pani mnie słyszy?

Zakładamy, że pani słyszy.

Pani poseł, czy pani mogłaby zareagować?

Wiemy, że pani jest z nami połączona, bo widzimy pani zdjęcie, ale poza tym…

Jest pani poseł. Zapraszamy panią poseł.

Poseł Marta Wcisło (KO):

Czy mnie słychać?

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Słychać. Proszę bardzo.

Poseł Marta Wcisło (KO):

Przede wszystkim na wstępie dziękuję, że mogę się ze wszystkimi widzieć i słyszeć. Szanowni państwo, ratyfikacja Porozumienia o wygaśnięciu dwustronnych traktatów inwestycyjnych – bo to jest kluczowe – między państwami członkowskimi Unii Europejskiej wydaje się być jak najbardziej zasadna. Obowiązywanie dwustronnych traktatów inwestycyjnych z uwagi na – obecnie – negatywne zaopiniowanie w prawie Unii Europejskiej zostało zakwestionowane przez Komisję Europejską, która wszczęła formalne postępowanie w tej sprawie, i to nie tylko w przypadku Polski, ale także w przypadku Austrii czy Słowacji, więc jak najbardziej wydaje się to zasadne. Natomiast należy zwrócić uwagę na to, że w uzasadnieniu do projektu ustawy piszecie państwo: „Obecnie poziom prawodawstwa oraz dostęp do niezawisłego sądownictwa w Rzeczypospolitej Polskiej daje inwestorom zagranicznym gwarancję ochrony inwestycji z możliwością dochodzenia swoich praw na drodze sądowej". Tutaj w związku z licznymi zdarzeniami, które miały i mają miejsce w naszym kraju może być różnie. Mam nadzieję –
i Klub Koalicji Obywatelskiej – że prawodawstwo w naszym kraju w odniesieniu zarówno do inwestorów, jak i do podmiotów prywatnych będzie na takim poziomie, że nie będzie to budziło zastrzeżeń Unii Europejskiej i TSUE. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję, pani poseł.

Czy państwo ministrowie chcieliby odnieść się do wątpliwości?

Pan minister Wawrzyk, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Panowie przewodniczący, pani poseł, panie i panowie posłowie, zwracam uwagę, że mówimy o porozumieniu zawieranym na poziomie unijnym, które jest konsekwencją wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, jak wspomniałem na wstępie.

Jaka jest istota tego porozumienia w odniesieniu do tego, co mówiła pani poseł? Ano taka, że dokładnie tak, jak jest to we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej i dokładnie tak samo, jak jest to w Polsce – niezależnie od tego komu podoba się wyrok, zwykle jednej stronie się nie podoba – to każda z tych stron niezależnie od tego, o jakim państwie członkowskim mówimy, ma w ostateczności możliwość zwrócenia się do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Na tym polega istota tego dokumentu. Ostateczną instancją w tym zakresie – zwracam uwagę – jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, chyba że pani poseł ma wątpliwości co do tego sądu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję.

Czy pani poseł minister…

Poseł Marta Wcisło (KO):

Już ich nie mam.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Pani poseł nie ma wątpliwości.

Czy pani minister Michałek chciałby uzupełnić wypowiedź?

Sekretarz stanu w MRPiT Iwona Michałek:

Nie, panie przewodniczący. Wszystko jest jasne.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Nie widzę. Nie słyszę.

W takim razie dziękuję państwu. Zamykam debatę. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 680. Stwierdzam też, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego. Zatem wnioskuję o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenie projektu ustawy. Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 680.
Otwieram dyskusję.
Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos?
Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Legislator Przemysław Sadłoń:

Nie.

Przewodniczący poseł Marek Kuchciński (PiS):

Nie ma.

Czy są uwagi do tytułu ustawy? Poczekamy kilka sekund, bo może zdalnie…

Jeżeli nie ma, to stwierdzam, że tytuł został rozpatrzony przez Komisje.

Czy są uwagi do art. 1 projektu ustawy? Rozumiem, że trzeba poczekać kilkanaście sekund. Dziękuję. Nie ma uwag.

Zatem art. 1 został rozpatrzony przez Komisje.

Czy są uwagi do art. 2? Nie słyszę. Nie widzę. Rozumiem, że nie ma uwag.

Zatem możemy uznać, że art. 2 został rozpatrzony przez Komisje.

W takim razie możemy przystąpić do głosowania nad przyjęciem sprawozdania. Poddaję pod głosowanie wniosek o przyjęcie projektu ustawy z druku nr 680, bez poprawek. Rozpoczynamy głosowanie. Proszę nacisnąć odpowiedni przycisk.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję.

Proszę o wyświetlenie wyników.

Ogłaszam wyniki głosowania. Głosowało 53 posłów. Za – 48, przeciw – 1, wstrzymało się 4 posłów.

Stwierdzam, że projekt ustawy został przyjęty przez Komisje.

Przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy na posiedzenie Sejmu. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą był pan przewodniczący Krzysztof Tchórzewski. Pan przewodniczący zgadza się.

Czy są inne kandydatury? Nie słyszę.

Zatem mogę stwierdzić, że Komisje wybrały sprawozdawcę bez głosów sprzeciwu. Dziękuję bardzo.

Informuję, że na tym porządek obrad został wyczerpany. Protokół dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariatach Komisji. Dziękuję państwu za obecność i udział.

Zamykam posiedzenie Komisji.